

Etneidal Senterparti

Partiprogram 2023 – 2027

NÆR FOLK

i hele

ETNEDAL

Etnedal Senterparti sier JA til levende bygder med gode tjenester nær folk, livskvalitet og trivsel for alle! Vi jobber for at Etnedal skal være en selvstendig og attraktiv kommune, der ungdommen velger å bosette seg og stifte familie i framtida. Vi ønsker en kultur for bred inkludering, der alle har plass i fellesskapet.

Etnedal kommune skal være en god arbeidsplass der de ansatte trives og gis utviklingsmuligheter. Næringslivet, med landbruk og primærnæring høyt prioritert, skal oppleve at kommunen er en god støttespiller.

Vi sier fortsatt NEI til kommunesammenslåing da vi mener at Etnedal er best tjent med å være egen kommune. Vi vil bidra i det regionale samarbeidet for å ivareta felles interesser på tvers av kommunegrensene, og sammen bygge Valdres som region.

Senterpartiets formålsparagraf:

«Senterpartiet har som mål å legge vilkårene til rette for en harmonisk samfunnsutvikling. Et levende folkestyre, bygget på kristen og nasjonal grunn, er en forutsetning for folkets trivsel og landets fremgang.

Individet og menneskeverdet skal være det sentrale i samfunnet og vises tillit i fellesskapet. De sosiale, kulturelle og økonomiske tiltak fra samfunnets side må ta sikte på å skape vekstvilkår og trivsel for alle uansett bosted eller yrke.»

BARN OG UNGDOM

Etnedal Senterparti vil:

- At alle barn skal oppleve mestring og ha et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Praktisk læring og fysisk aktivitet skal være en naturlig del av hverdagen. Det skal være god tid til lek og moro for de yngste.
- Styrke kunnskap og kjennskap til lokale verdier; historie, natur, jordbruk, skogbruk, næringsliv, kultur og dialekt i samarbeid med frivillige, lag og foreninger.
- Bruke naturen mer som læringsarena.
- At ungene skal lære seg å dyrke enkle vekster/grønnsaker, gjerne i samarbeid med frivillige.
- Videreutvikle ordning med felles måltid i skolen.
- Sørge for videreføring av tilskudd og gunstige ordninger slik at kontingenter for fritidstilbud holdes på et minimum. Alle barn skal gis mulighet til å delta på fritidsaktiviteter.
- Utvide lekeplassen på Bruflat.
- Prioritere entreprenørskap i skolen, der elevene lærer å omsette idéer til praktisk handling, og skape sin egen arbeidsplass. Vi ønsker også mer samarbeid mellom skole og næringslivet/ primærnæringene i kommunen.
- Involvere ungdommene mer i samfunnsbyggingen, og oppmuntre til deltakelse i bl.a. ungdomsrådet.

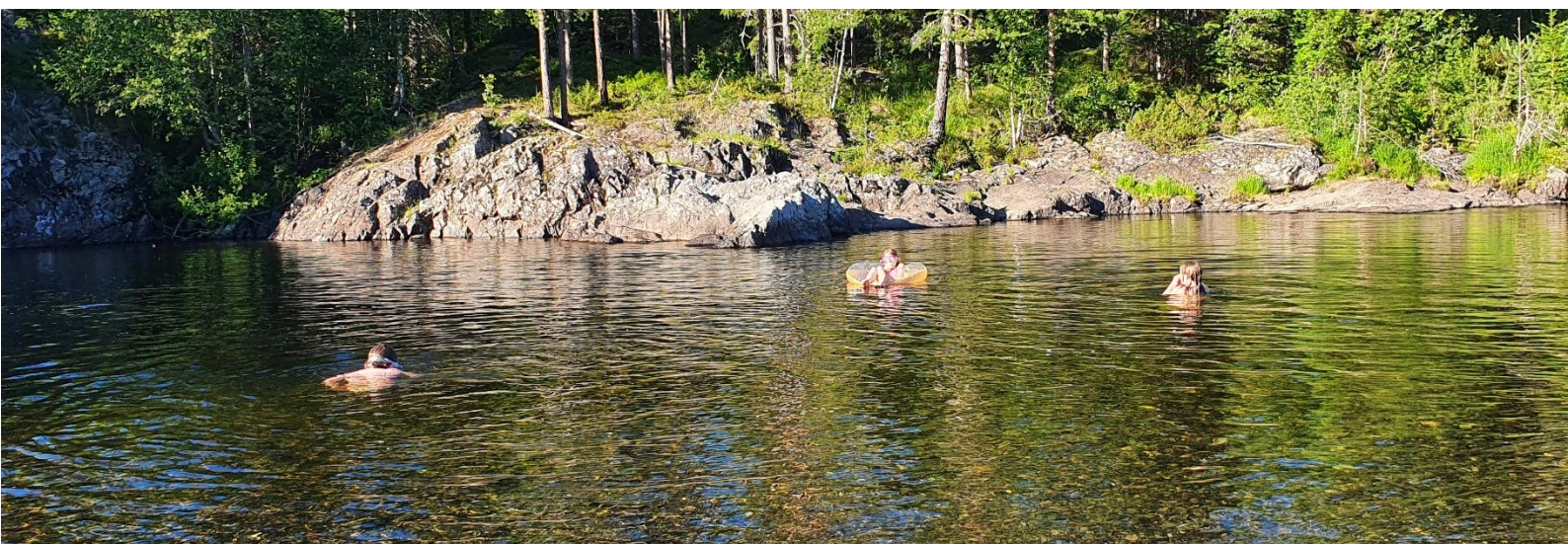

- At barna skal ha gode ferdigheter i bruk og forståelse av digitale hjelpemidler. Samtidig ønsker vi økt bevissthet om utfordringene ved for mye skjermbruk. Vi ønsker at det er mer mobilfri tid i skolen, da vi mener det totalt sett er for mye skjermbruk. Det er viktig at man også lærer å kommunisere med andre uten skjerm. Studier viser at mobilfri gjør unge mer aktive, er bra for barnas læringsevne, motvirker mobbing og utjevner sosiale forskjeller.

- Prioritere forebyggende arbeid for barn og unge, med støtte og veiledning til barna og familiene. Det skal være lav terskel for å få hjelp. Tidlig innsats må styrkes ytterligere, og de som trenger samtaler og bistand må få hjelp når de trenger det.
- Spesielt prioritere at helsesykepleier er tilgjengelig, også for de eldre ungdommene som ønsker det.
- At alle profesjoner i «laget rundt barnet» får gjøre sitt primærarbeid.
- Sikre nok ressurser til barnevernet og pedagogisk psykologisk tjeneste, slik at de som trenger det får tilstrekkelig hjelp og oppfølging.

- Høste erfaring fra overgang for 3. og 4. klasse før innføring av 5-dagers skoleuke også for 1. og 2. klasse, slik at overgangen blir best mulig. 5-dagers skoleuke gir mer tid i skolehverdagen til felles måltider, fysisk aktivitet, lek og lekser. Mindre lekser på fritiden gjør en hektisk hverdag bedre for familiene.
- Støtte opp om det flotte tiltaket Garasjin i Aurdal som også etnedøler bruker. Vi ønsker å støtte ordning med felles transport.
- Forebygge rusbruk blant mindreårige ved å sørge for gode rusfrie møteplasser og tilbud for ungdommene.
- Revitalisere ungdomsklubben og flytte ungdomsklubben tilbake til Bruflat. Senterpartiet vil etablere et fremtidsrettet og attraktivt tilbud for ungdommene våre, gjerne bygge ny ungdomsklubb som fylles med innhold på ungdommenes premisser. Vi ønsker å bevilge mer midler til turer og aktiviteter ved ungdomsklubben. Vi ønsker også flere voksne tilstede med relevant kompetanse innen barne- og ungdomsarbeid og psykisk helse.

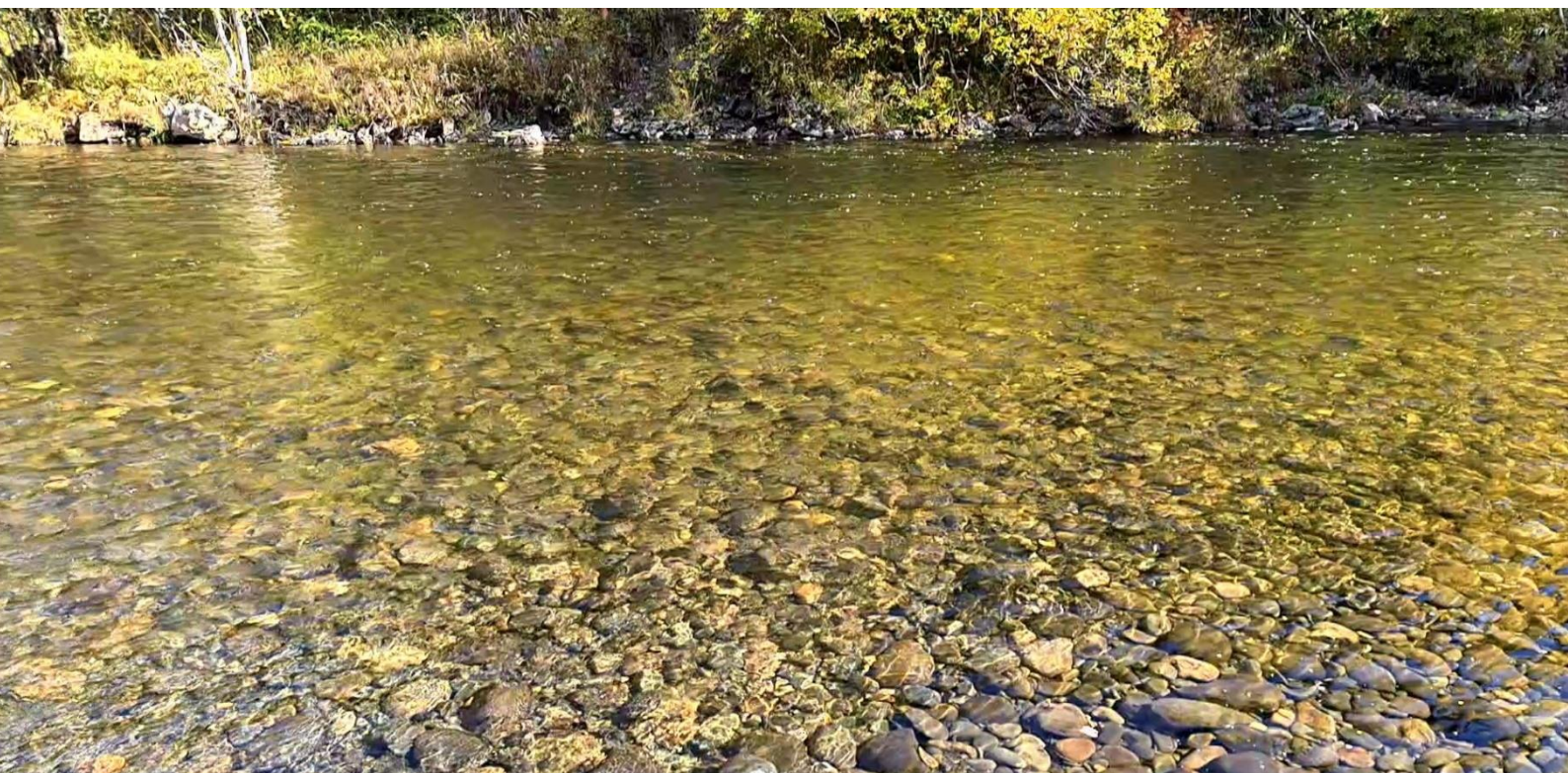

BYGDE- OG NÆRINGSUTVIKLING

Etnedal Senterparti vil:

- Legge til rette for eksisterende og fremtidig næringsliv. Relevante næringsareal må være tilrettelegges og synliggjøres.
- Støtte en helhetlig sentrumsutvikling i Bruflat og tilrettelegge for både boliger og næring.
- Fremheve det vi lever av i Etnedal; jorda, skogen, fjellet og vannet. Vi har ansvar for å forvalte naturressursene klokt og bærekraftig. Det handler om folk og natur i samspill.
- Videreutvikle og følge opp tiltak i befolkningsutviklingsplanen.
- At vi skal ta godt imot nyinnflyttede etnedøler, og få til bedre integrering med flere praksisplasser, slik at tilflyttere blir boende.
- Få på plass tilfredsstillende mobildekning i hele kommunen og bredbånd til alle husstander.
- Etablere turveg/folkehelsesti på vestsida mellom skolen og Bruflat.
- Opprettholde tilskudd til private grendeveger.
- Følge opp nettverksbygging og møteplasser for næringslivet, økt bosetting og etablering av arbeidsplasser i samarbeid med Etnedal Utvikling. Vi ønsker også flere treffpunkter mellom næringsliv, kommune/skole og ungdom.
- Fortsatt satse på lærlinger og alltid tilby minst tre kommunale lærlingeplasser. Lærlingetilskudd til private bedrifter skal bestå.
- Etna gir muligheter og potensiale for mer kommersiell bruk i næring innen fiske, fritid, sport og rekreasjon.

- Støtte etablert landbruk og nyetableringer. Vi vil løfte frem primærnæringens rolle, også i møte med klimautfordringer. Vi vil jobbe sammen med faglagene i landbruket om tiltak rettet mot tilpasning av nye krav til oppstalling av storfe.
- Evaluere velferdsordninger i landbruket, bl.a. avløserordning.
- Synliggjøre primærnæringene for ungdommene spesielt.
- Sørg for gode helhetlige løsninger i delingssaker.
- Jobbe for kommunalt nydyrkingstilskudd.
- Øke lokal foredling av råstoff som mat og trevirke.
- Fremheve kulturlandskapet som en viktig ressurs. Derfor ønsker vi større fokus på beiting og annen kulturlandskapspleie. Vi vil vurdere tilskudd til virtuelle gjerder (Nofence) for å stimulere til flere beitedyr i utmark.
- Sørg for håndheving av regelverk om gjerding. Beitedyra har forrang i interessekonflikt mellom beitedyr og hytter.
- Ivareta dyrevelferden – vi ønsker ikke store rovdyr i Etnedal.

ATTRAKTIV BOKOMMUNE

Etnedal Senterparti vil:

- Innføre kommunalt kontanttilskudd til familier ved barnefødsler.
- Bidra til å utvikle kommunale boligområder i hele kommunen; Steinsetbygda, Bruflat og Moajordet. Samtidig vil vi legge til rette for spredt bosetting/boligbygging for de som ønsker det.
- Følge opp og videreutvikle tilskudd for nyetablerere til kjøp og restaurering av boliger.

- Sørg for at det er attraktive boliger tilgjengelig for kjøp og leie. Vi vil prioritere bygging av nye utleieboliger. Målet er et differensiert tilbud med lettstelte sentrumsnære boenheter.
- Bidra til omsetning av ledige hus. Vi ønsker også mer utleie av boliger som i dag brukes som fritidsbolig.
- I dialog med unge som har flyttet ut identifisere hva som skal til for at de vil flytte tilbake.
- Etablere en møteplass for innflyttere slik at man får en arena der man blir kjent med folk i bygda og får svar på spørsmål.
- Gjenoppta kommunikasjon av «Det gode liv i Etnedal».
- Prioritere vedlikehold av kommunale vegger og bruke lokale entreprenører til dette.
- Fortsette arbeidet for bedre vedlikehold på alle vegstrekninger, spesielt fylkesveger.

TRYGGHET OG BEREDSKAP

Etnedal Senterparti vil:

- Sikre fortsatt satsing og god beredskap ved Bruflat brannstasjon som et særskilt viktig bidrag for sikkerhet og trygghet i Etnedal.
- Jobbe aktivt i politirådet og andre kanaler for et mer tilstedeværende nærpoliti og mer ressurser til rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid.
- Påpeke at klimaendringer krever kartlegging, forebygging og årvåkenhet knyttet til ras, flom og skred.
- Sørge for oppdaterte beredskapsplaner med læringspunkter fra nylige kriser og hendelser med pandemi, storm og flom.
- Prioritere planer og informasjon om egenberedskap, inkludert overfor deltidsinnbyggere og alle som oppholder seg i kommunen.

KLIMA, ENERGI OG MILJØ

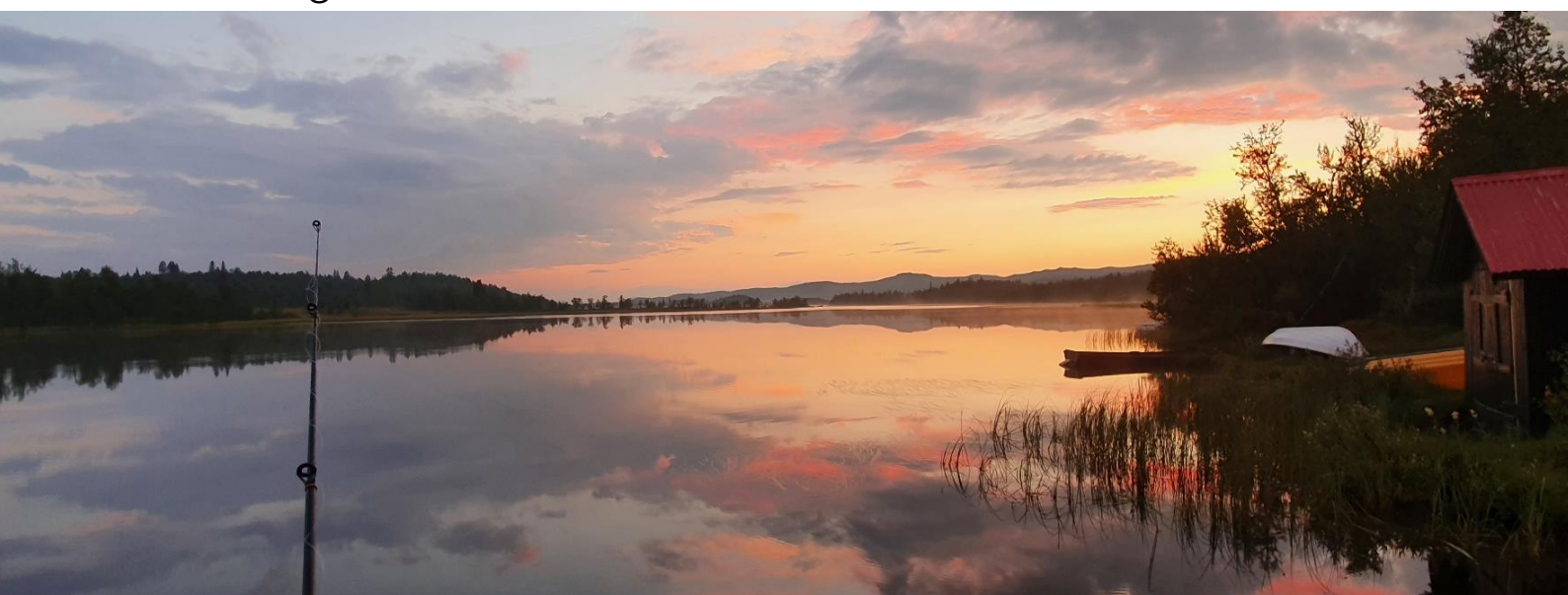

Etnedal Senterparti vil:

- Ta lokale grep for å bidra til å løse klimautfordringer. I Etnedal skal vi bruke naturen på en bærekraftig måte, og overlevere den til neste generasjon i en bedre forfatning enn når vi tok over.
- Fremheve skogen som en viktig fornybar ressurs. Skogen binder CO₂. Derfor blir en aktiv kommunal rolle mht. rådgivning, skjøtsel, skogplan/fond, planting/hogst og skogsbilveger viktig, for å sikre en effektiv og klimavennlig drift.
- At det tilbys sommerjobb til unge som rekrutteringstiltak til skognæringen.
- Fullføre etablering av biobrenselanlegg på Bruflat med bruk av kortreist biobrensel.
- Gjennomføre øvrige ENØK-tiltak, inkludert vurdere solceller på taket av kommunale bygg.
- At alle framtidige bo- og næringsområder tilrettelegges for miljøvennlig oppvarming.
- Investere i miljøvennlige biler i kommunen.
- Bidra til å etablere elbillader på Bruflat.
- Arbeide for å redusere forbruket i samfunnet og tenke mer gjenbruk og gjenvinning. Vi støtter holdningsskapende arbeid innen klima og miljø.
- Øke bruk av VKR til formidling av informasjon til innbyggere og hyttefolk. Vi støtter utbygging av flere miljøpunkt og mer sortering av avfallet i hytteområdene.

- Bidra i oppdatering og revidering av klima- og energiplanen.
- Gjennomgå hvordan kommunen, som offentlig oppdragsgiver, kan stille gode og relevante klima- og miljøkrav ved anskaffelser.
- Bytte ut kunstgress med gummigranulat med mer miljøvennlige løsninger. Vi vil også foreslå miljøtiltak rundt dagens kunstgressbaner, for å hindre at granulat og mikroplast blir spredt i naturen og vassdrag (f.eks. granulatfilter i avløp).
- At formannskap og kommunestyre prioriterer befaringsvedtak ved behandling av reguleringsplaner og dispensasjonssaker.
- Satse mer på fremtidsrettet og miljøvennlig fjellturisme. Vi vil ikke åpne for nye hytteområder utover de som allerede er vedtatt i gjeldende kommuneplan. Det er viktig å ivareta mulighet for fortsatt stølsdrift og bruk av utmarksressursene.
- At flere av de etablerte hyttene brukes mer, også til utleie.
- Løfte fram en mer bærekraftig turisme med økt bruk av overnattingssteder med varme senger.
- Bygge ut kraftnettet med tilstrekkelig kapasitet.
- Se på muligheten for etablering av småkraftverk i Etna. Etnavassdraget med sideelver er varig vernet mot kraftutbygging pga. viktige verneverdier som plante- og dyreliv, landskap, kulturminner og friluftsliv. Vi ønsker at Etna får renne tilnærmet fritt også i framtiden. Noen tradisjonell kraftutbygging med regulering i magasin er det ikke aktuelt å støtte, men vi vil først se på muligheten for mini- eller mikrokraftverk, med effekt inntil 1 MW. Der bruker man vannet «som det renner», uten behov for store inngrep som kommer i konflikt verneverdiene. Det kan tillates uten opphevelse av vernet.
- Vurdere etablering av solcelleparker på skjermede områder med gode solforhold.

HELSE OG OMSORG

Etnedal Senterparti vil:

- Ha fokus på mestring, verdighet og god livskvalitet i alle livets faser.
- Beholde helse- og omsorgstjenester i Etnedal, og sørge for at det er sykehjemsplasser til de som trenger det.
- Styrke tilbudet til personer med demenssykdommer. Vi vil videreføre avtale med Nasjonalforeningen for folkehelsen med tiltak for et mer demensvennlig samfunn.
- Videreføre samarbeidet med alle frivillige omsorgsytere og Etnedal frivilligsentral.
- Støtte tiltak som fremmer folkehelsen.
- Ha fortsatt fokus på psykisk helse gjennom hele livsløpet. Vi arbeider for et varmt og inkluderende bygdefellesskap, og for å sette inn fagressurser der det trengs. Vi slår ring om den gode skolehelsetjenesten vår.
- Jobbe med rekrutteringstiltak for å sikre kompetanse og nok helsepersonell i fremtiden.
- Ha flere faste stillinger i en heltidskultur. Vi ønsker også faste vikarer, slik at man reduserer tidsbruk og bruk av private vikarbyrå.
- Gi støtte og legge til rette for ansatte som tar videreutdanning.
- Sørge for fortsatt godt samarbeid om Valdres Lokalmedisinske Senter og driften der, samt jobbe for bredt tilbud i den desentraliserte spesialisthelsetjenesten. Desentralisert mammografitilbud må på plass også for kvinner i Etnedal.
- Sette fokus på de sammensatte behovene innen både eldreomsorg og psykiatri/rus. Det er mange utfordringer som krever mye oppmerksomhet og ressurser framover.

- Arbeide for et mer helhetlig støtteapparat også innen psykiatrien. Det er bekymringsfullt at psykiatritilbud blir bygd ned og mer overlates til psykisk helsetjeneste i kommunen.
- Jobbe med forebygging i bred forstand.
- Sikre god svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg for tilstrekkelig oppfølging både før, under og etter fødsel. Jordmortjenesten må derfor prioriteres, inkludert følgetjeneste.

KULTUR

Etnedal Senterparti vil:

- Aktivt støtte opp om dugnads- og kulturarbeid som blir drevet av frivillige lag og organisasjoner.
- Løfte fram frivilligheten i Etnedal som er helt avgjørende for bredden i vårt gode kultur-, idretts- og fritidstilbud.
- Fortsatt støtte opp om Frivilligsentralen.
- Fremheve stoltheten ved å være etnedøl, med vekt på Etna, naturmangfoldet, og den store bredden i kulturuttrykk og dialekt.
- Beholde egen kulturskole med bredt og godt tilbud i Etnedal.
- Fremheve Lunde bru som turistattraksjon og legge til rette for både bruk og bevaring.
- Følge opp vedlikeholdsplan for rydding langs Etna.
- Etablere gang- og sykkelveg langs Valdresbanetraséen, og legge til rette for kulturbasert reiseliv.
- Aktivt bruke kulturminneplanen med fokus på videreføring av kunnskap til nye generasjoner.
- Sørge for god drift og vedlikehold av kirkene og kirkegårdene.
- Støtte arbeid med bygningsvern.

VÅRE KANDIDATER

Etnedal Senterpartis valgliste til kommunevalget 2023:

1) Linda Mæhlum Robøle (f.1980)

2) Vebjørn Kompen (f.1996)

3) Linda Nygård (f.1984)

4) Turid Fossen Nysveen (f.1951)

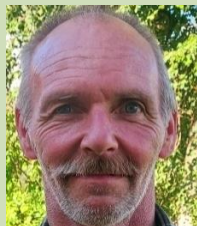
5) Ola Lunde (f.1952)

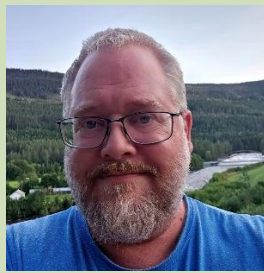
6) Anita Vestheim (f.1983)

7) Ole Albert Knutsen (f.1961)

8) Nils Arne Sveen (f.1969)

9) Johannes Lofthus (f.1971)

10) Aurora Garstad Rotnes-Larshus (f.1996)

11) Svein Tore Tandberg (f.1972)

12) Ola Sjøvik (f.1997)

